

Anti-pestprotocol

IKC Vliekotter/Pepermolen

Samen Vreedzaam op Texel

Editie: 2026

De Vliekotter
& *de pepermolen*

Inhoud

Waarom dit protocol?	3
Onze Vreedzame visie	3
Plagen versus pesten	3
Rollen in de groep.....	4
Aanpak.....	4
Preventieve aanpak (Spoor 1)	4
Regels en afspraken	4
<i>De Vliekotter</i>	4
<i>De Pepermolen</i>	5
Curatieve aanpak & herstel (Spoor 2)	6
Onze 5 kernafspraken.....	7
Jaarlijkse democratische evaluatie	7

Waarom dit protocol?

Met dit protocol willen wij pestgedrag niet alleen aanpakken nadat het is gesignaleerd, maar juist voorkomen, door het bespreekbaar te maken met kinderen en ouders. Het doel is dat leerkrachten pestgedrag tijdig herkennen en dat er een duidelijke samenwerking is tussen onze IKC en thuis.

Onze Vreedzame visie

Op De Vliekotter is de school een leefgemeenschap. Wij werken met de methode 'Vreedzaam'. Dit betekent:

- We zien de klas als een democratische oefenplaats waar iedereen erbij hoort.
- Conflicten zijn leermomenten; we lossen ze samen op.
- We verschuiven de focus van straffen naar het herstellen van de veiligheid.

De methode Vreedzaam is doorgetrokken in een doorgaande lijn binnen zowel De Vreedzame Peuter als De Vreedzame BSO. Binnen deze Vreedzame kinderopvangomgeving leren de kinderen van jongs af aan hoe ze op een positieve en zorgzame manier met elkaar omgaan, hoe ze samen beslissingen kunnen nemen en hoe ze conflicten constructief kunnen oplossen.

Door deze methode schoolbreed en opvangbreed in te zetten, creëert onze IKC een veilige, democratische gemeenschap waarin elk kind wordt gehoord, sociale vaardigheden centraal staan en er een sterke basis wordt gelegd voor een vreedzame toekomst.

Plagen versus pesten

Het is belangrijk het verschil te kennen om de juiste hulp te bieden:

Kenmerk	Plagen	Pesten
Intentie	Onschuldig, vaak met humor.	Bewust kwetsen of pijn doen.
Duur	Kortdurend of incidenteel.	Systematisch en langdurig.
Macht	Tussen gelijken.	Ongelijke strijd; macht versus onmacht.
Gevolg	Relaties worden snel hersteld.	Grote eenzaamheid en onveiligheid.

Rollen in de groep

In plaats van vaste labels ('de pester' of 'het slachtoffer'), kijken we binnen Vreedzaam naar de dynamiek in de groep.

- Het kind dat pest: Zoekt vaak invloed of status, maar kan ook kampen met onzekerheid of faalangst.
- Het kind dat gepest wordt: Wordt buitengesloten en voelt zich vaak eenzaam of angstig.
- De Toeschouwers (Middengroep): De grootste groep kinderen. Zij hebben de macht om het pesten te stoppen door geen publiek te zijn.
- De Verdedigers: Kinderen die actief opkomen voor een ander.

Aanpak

Preventieve aanpak (Spoor 1)

Binnen IKC Oosterend werken wij dagelijks aan een veilig, positief en inclusief klimaat waarin kinderen zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelen. Pesten voorkomen we door actief te investeren in relatie, groepsvorming, duidelijke verwachtingen en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Regels en afspraken

Binnen ons IKC maken we onderscheid tussen regels en afspraken.

Regels zijn de basisvoorwaarden voor veiligheid en respect. Deze gelden voor iedereen binnen het IKC en staan niet ter discussie.

Afspraken worden samen met kinderen gemaakt en geven invulling aan hoe we binnen een groep met elkaar omgaan. Hierdoor voelen kinderen eigenaarschap en verantwoordelijkheid voor een positief groepsklimaat.

De Vliekotter

Grondwet en groepsafspraken

Aan het begin van ieder schooljaar besteden we actief aandacht aan de grondwet van IKC Oosterend. Vanuit onze kernwaarden *plezier*, *vertrouwen*, *betrokkenheid* en *eigenheid* maken de groepen samen afspraken over hoe zij met elkaar omgaan. Deze afspraken zijn zichtbaar in de klas en worden gedurende het jaar regelmatig besproken en geëvalueerd.

Gouden Weken

De eerste vier tot zes weken van het schooljaar staan in het teken van groepsvorming. Leerkrachten investeren bewust in kennismaking, vertrouwen, samenwerking en het creëren van een positief pedagogisch klimaat.

Zilveren Weken

Na langere vakanties, met name na de kerstvakantie, besteden we opnieuw aandacht aan groepsvorming, verwachtingen en sociale veiligheid binnen de groep.

De Vreedzame School

Alle groepen werken met de lessen van De Vreedzame School. Kinderen leren omgaan met gevoelens, verschillen van mening, conflicten en verantwoordelijkheid voor zichzelf en de ander.

Mediatoren

Opgeleide leerling-mediators ondersteunen andere kinderen bij het oplossen van kleine conflicten op het schoolplein. Zij helpen kinderen om zelf tot een oplossing te komen.

Zorgen, niet klikken

Kinderen leren dat het melden van pesten, buitensluiten of onveilige situaties geen klikken is, maar zorgen voor jezelf en voor een ander. We stimuleren kinderen om verantwoordelijkheid te nemen voor een veilige groep.

De Pepermolen

IKC-grondwet en groepsafspraken

Ook binnen de opvang werken we vanuit de gezamenlijke grondwet van IKC Oosterend. Pedagogisch medewerkers maken samen met de kinderen afspraken over hoe zij met elkaar omgaan op de groep. Deze afspraken worden zichtbaar gemaakt en regelmatig besproken.

Gouden Weken

Na de zomervakantie besteden pedagogisch medewerkers extra aandacht aan kennismaking, groepsvorming, vertrouwen en een positieve groeps sfeer.

Zilveren Weken

Na langere vakanties wordt bewust opnieuw geïnvesteerd in de groepsdynamiek, het groepsgevoel en de sociale veiligheid.

Vreedzaam Peuteropvang en BSO

Binnen de opvang werken we vanuit de principes van Vreedzaam. Tijdens dagelijkse activiteiten, spelmomenten en gesprekken leren kinderen rekening

houden met elkaar, gevoelens herkennen, conflicten oplossen en verantwoordelijkheid nemen voor de groep.

Kinderen betrekken bij oplossingen

Pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen actief bij het oplossen van conflicten. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de werkwijze van De Vreedzame School, zodat kinderen een herkenbare aanpak ervaren binnen het hele IKC.

Zorgen, niet klikken

Ook binnen de opvang leren kinderen dat het belangrijk is om hulp te vragen wanneer zij zien dat een ander wordt gepest, buitengesloten of zich onveilig voelt.

Doorgaande lijn 0-13 jaar

Binnen IKC Oosterend werken onderwijs en opvang vanuit dezelfde pedagogische visie en dezelfde kernwaarden. Hierdoor ervaren kinderen, ouders en medewerkers één herkenbare aanpak op het gebied van sociale veiligheid, groepsvorming, omgangsvormen en pestpreventie.

Curatieve aanpak & herstel (Spoor 2)

Als er sprake is van pesten, handelen we volgens deze vaste stappen:

1. Signalering & Observatie: De leerkracht, pedagogisch medewerker of IB-er observeert de situatie tijdens verschillende momenten in verschillende settings en legt dit vast in Parnassys. Voor de Pepermolen geldt dat dit wordt vastgelegd in de kinddossiers.
2. Gesprek met de gepeste leerling: Er wordt geluisterd naar het verhaal en er wordt direct veiligheid geboden.
3. Gesprek met de pester: Er wordt duidelijk gemaakt dat het gedrag stopt. We onderzoeken de oorzaak en maken afspraken over gedragsverandering.
4. Betrekken van ouders: Ouders van beide partijen worden altijd geïnformeerd en betrokken bij de oplossing.
5. Herstelgerichte dialoog: In plaats van alleen straf, kijken we hoe de pester de schade kan herstellen. Hoe maken we het weer goed?
6. Evaluatie: De leerkracht of pedagogisch medewerker houdt vinger aan de pols via wekelijkse korte gesprekken. In eerste instantie met gepeste leerling en ouders?

Onze 5 kernafspraken

Wij hebben onze regels samengevoegd tot vijf heldere uitgangspunten voor onze ons IKC:

1. Iedereen hoort erbij: We sluiten niemand buiten en accepteren elkaar zoals we zijn.
2. We gebruiken de STOP-methode: Als iemand "Stop, hou op" zegt, dan stop je direct.
3. Handen thuis en aardige taal: We doen elkaar geen pijn en gebruiken geen bijnamen of scheldwoorden.
4. We zorgen voor de omgeving: We blijven van elkaars spullen af en zorgen voor de school. Wij gaan netjes/normaal om met elkaars spullen en zorgen ook voor de materialen in de school.
5. We lossen het samen op: We praten het uit. Lukt dat niet? Dan vragen we hulp aan een mediator of de leerkracht/pedagogisch medewerker.

Jaarlijkse democratische evaluatie

Dit protocol is een levend document dat jaarlijks wordt getoetst aan de praktijk:

- Het team: Evalueert jaarlijks de effectiviteit van de aanpak tijdens een teamvergadering.
- De leerlingenraad: Bespreekt elk voorjaar of de regels nog duidelijk zijn en of de sfeer in de klassen goed is.
- De mediators: Geven feedback op de situaties op het plein en de werking van de STOP-methode.
- Monitoring: Via de jaarlijkse veiligheidsmonitor (Vreedzaam) houden we de voortgang van de sociale veiligheid bij.

Na de gouden weken evalueert Vreedzaam stuurgroep de zichtbaarheid van Vreedzaam in de school/Opvang.